

Suksesstolen møbelhändlerne ikke ville ha

Peter Opsviks Tripp Trapp-stol er solgt i over 9 millioner eksemplarer, men det var tilfeldigheter som gjorde den til en suksess.

Møbelhandlerne ville nemlig ikke ha den.

AV ARVE HENRIKSEN
Journalist
i Aftenposten

Du har garantert sett den, stolen industridesigner Peter Opsvik satte på tegnebrettet på begynnelsen av 1970-tallet, som en reaksjon på at den nå 76 år gamle familiefaren ikke fant noen tilfredsstillende stol til sin egen sønn i noen møbelbutikk. Da var det like greit å lage den selv.

– Det som fantes av småbarnstoler på 1970-tallet, da jeg hadde små barn, var disse

tradisjonelle barnestolene som du kunne felle ut. Da vår sønn ble to år, og hadde vokst ut av denne høystolen, så jeg meg rundt etter en stol som gjorde at han kunne sitte ved voksenbordet på en naturlig måte og i samme høyde som oss voksne. Det fantes ikke, sier Opsvik.

Mange norske hjem eier i dag minst ett eksemplar av løsningen han fant frem til. Stolen er forlenget blitt et ikonisk møbel. I 1996 vant den Norsk Designråds gjeve Klassikerpris. Årlig selges det over en halv million av Tripp Trapp-stolen på verdensbasis. Men fødselen skulle vise seg å være svært tung. Kun tilfeldigheter gjorde at nordmenn fikk øynene opp for stolen.

– På slutten av 1960-tallet innledet jeg et samarbeid med Stokke Fabrikker AS, og de var de første som ble tilbudt stolen. Responsen jeg fikk fra administrerende direktør Kåre Stokke var veldig positiv. Han likte stolen. Dette gjør vi, sa han, minnes Opsvik.

Problemet var at møbelbransjen, som ble tilbudt å distribuere stolen, mente det motsatte. Da designeren troppet opp på Stokkes stand på møbelmessen på Sjølyst i 1972, med sin sønn som prøveklut, responderte møbelhandlerne negativt. Heller ikke juryen i møbelkonkurransen som bransjerådet utlyste i 1972, viste plagsom entusiasme over Tripp Trapp. Stolen ble refusert allerede i første runde.

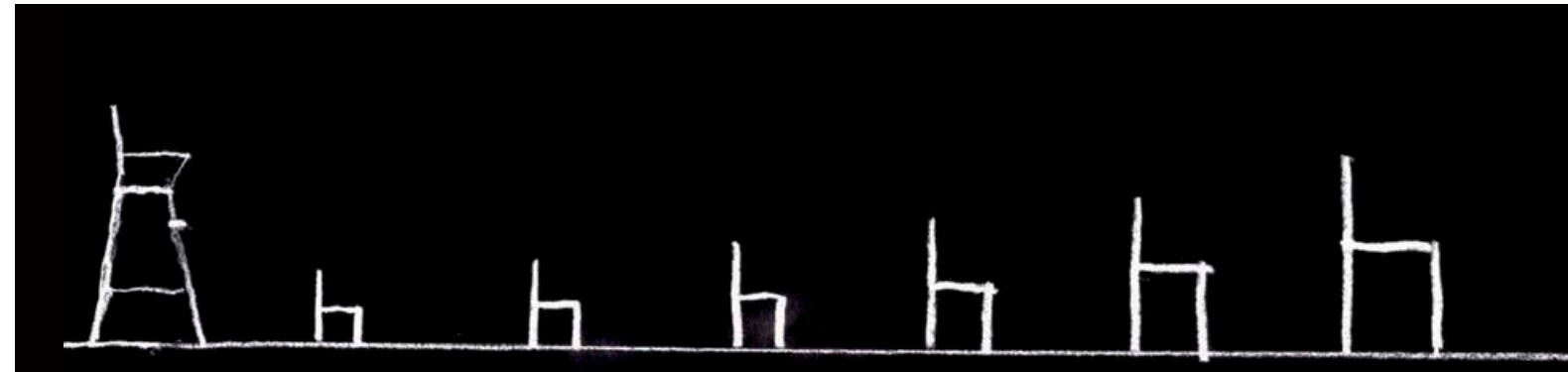
– Med unntak av Husfliden, som kjøpte to stoler, var det ingen av møbelhandlerne som viste interesse for produktet, sier han.

For en designer som Peter Opsvik var ikke det å finne løsningen det vanskeligste; det viktige øyeblikket er ofte når en avdekker behovet. Selv følte han seg overbevist om at det var et behov for en stol hvor barna i forskjellig alder kunne sitte naturlig ved de voksnes bord.

– Det var ikke noe nytt at små unger satt i bordhøyde, det har vi sett eksempler på helt siden Egypt for 3000 år siden. Men jeg tenkte at det hadde vært praktisk og hyggelig hvis alle aldersgrupper kunne sitte behagelig rundt samme bord. Skal du utføre en eller

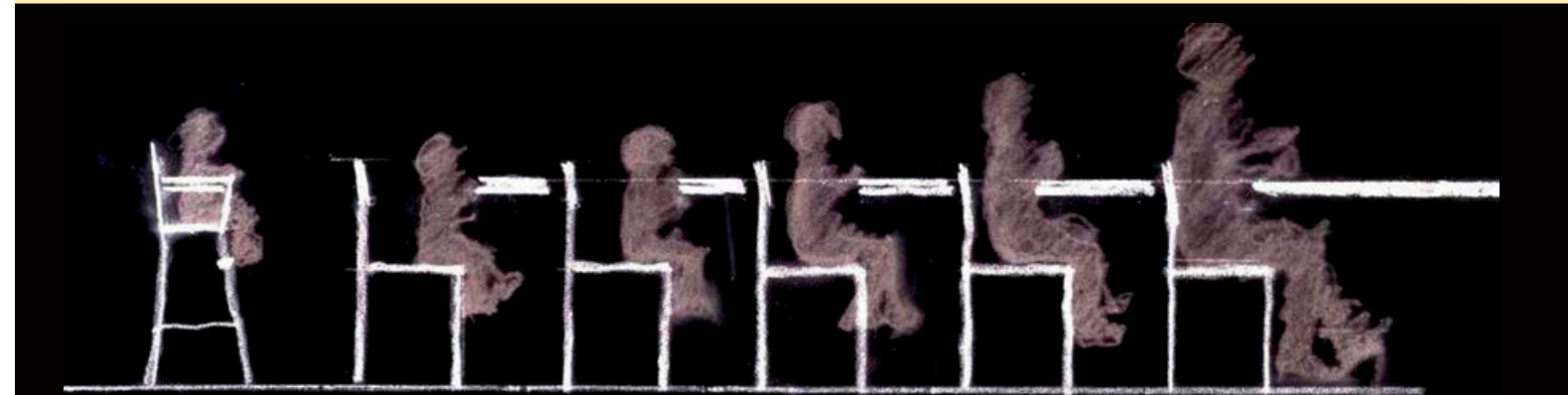
Peter Opsvik er mannen bak salgs-suksessen Tripp Trapp-stolen. Ikke fullt så kjent for mange er at mannen også er en svært habil jazz-musiker.

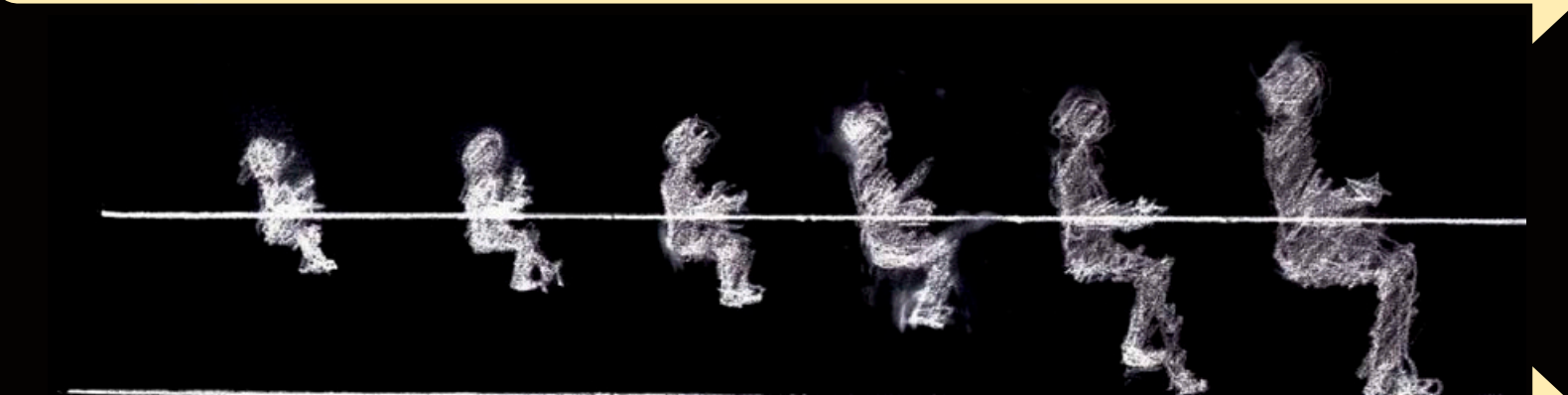
- Før 1972 var dette de eksisterende prinsippene for barnestoler som var kjent.

- Man gikk fra høye babystoler til barnestoler i forskjellige størrelser.

- Skulle personer av forskjellig størrelse sitte ved de voksnes bord, ble dette situasjonen.

- Jeg startet med å tegne opp forskjellige personstørrelser der alle satt med albuen i bordhøyde.

- Et regulerbart sete i riktig høyde burde alle ha.

- Et regulerbart «golv» var viktig, ryggstøtten trengte ingen regulering da den alltid ønskes i albu høyde .

- For å holde disse delene på plass ble en L-form valgt.

Resultatet ble at alle personstørrelser får en naturlig plassering ved den felles arena bordet bør være.

annen aktivitet på bordet, er det viktig at de fysiske omgivelsene er tilpasset din kroppstørrelse, sier Opsvik. Tripp Trapp består av to L-formede vanger med ryggstøtter på toppen. To plater som er regulerbare i både

høyde og dybde. Den ene er til å sitte på, og den andre er underlag for føttene.

- Føttene våre er selve motoren for alle våre store bevegelser, også for bevegelsene vi gjør når vi sitter. Da germanerne vant over britene

i slaget ved Hastings i 1066, hadde germanerne stiggøyer. Det hadde ikke britene. Det er blitt dratt frem som en grunn til at germanerne vant. Derfor var det viktig med en stor gulvplate. Barn inspireres til å være aktive

også når de sitter, sier Opsvik.

Men germanere og stiggøyer fikk være så sin sak, møbelforhandlerne lot seg ikke blende. De mente at Tripp Trapp ikke engang lignet på en stol.

Så var det altså at tilfeldighetene skulle ha det til at NRK-reporteren Lasse Torseth besøkte lokalene til Stokke Fabrikker på Sunnmøre samme dag som Opsvik var der.

- Han skulle lage et program som handlet

om møbelindustrien på Sunnmøre, og lurte på hva vi drev på med. Jeg fikk lov til å demonstrere hvordan stolen fungerte, forteller Opsvik.

- Vi er blitt fortalt at da programmet ble

sendt, ble sentralbordet til NRK på Marienlyst nedringt av foreldre som så det geniale i denne stolen. De som faktisk kunne ha glede av stolen, så behovet, sier designeren.

Dermed eksploderte salget. I dag brukes Tripp Trapp av de fleste barnehager. Ett eksemplar står i det prestisjetunge museet MoMA i New York.

Abrahamsen Møbler i Møllergata var de første i Oslo som åpnet for salg. I dag har stolen solgt i over 9 millioner eksemplarer på verdensbasis. Og med få unntak, grunnet nasjonale sikkerhetskrav, blant annet fra USA og Storbritannia, er Tripp Trapp-stolen uforandret.

– Det som er veldig moderne, har veldig lett for å bli veldig umoderne etter en stund. Jeg forsøker å unngå å følge moter, men heller la funksjonsinnholdet gi produktene det visuelle uttrykket. Hvis jeg hadde gitt Tripp Trapp en form i stil med kjøkkenstolene slik de så ut i 1972, da hadde stolen sannsynligvis ikke vært salgbar i dag, sier Opsvik. Eksempler på andre av Opsviks klassikere som heller ikke går av moten, i alle fall målt i salgstall, er «Balans Variable» fra Varier og «Capisco» fra HÅG.

– Hvis du ser disse stolene i en butikk i dag, så håper jeg at de ikke ser gammeldagse ut. Men jeg har ikke dvelt så veldig mye over akkurat det i dag, sier Opsvik beskjedent.

«Kopimania»

I dag lever stolen sitt eget liv. Et kobbel med advokater jobber kontinuerlig med å håndtere stadige søksmål mot firmaer som forsøker å kopiere stolsuksessen.

– Jeg har sagt nei et par ganger. Da fabrikkens foreslo å lage en rosa versjon, protesterte jeg, uten at det hjalp. Rent ressursmessig mener jeg at kjønnsbestemte farger gjør at gjenbruken ikke blir like stor. En bror vil kanskje ikke arve en rosa stol, sier Opsvik.

Navnet Tripp Trapp henspiller på de tre bukkene Bruse, hvor først den lille bukken kommer, deretter de eldre og større.

– Det var tre størrelser på bukkene i eventyret, dessuten er stolen laget som en trapp. Men da jeg foreslo navnet, tenkte jeg ikke et øyeblikk på at den skulle bli eksportert ut av landet. «Trap» betyr felle på engelsk, og det er vel noe av det verste du kan assosiere en barnestol med, sier han.

Stokke gjorde forsøk på å forandre navnet i engelsktalende land, men nå heter den også Tripp Trapp i alle markeder.

Royalty-intekter fra tidligere produkter gjør at Peter Opsvik AS ikke trenger å ta oppdrag. I stedet kan de utvikle løsninger de selv mener kan være nyttige og deretter forsøke å finne lisenstagere for disse.

Peter Opsvik

Født 1939 på Stranda.

- ❑ Hans far, bror og onkel drev møbelfabrikk.
- ❑ Utdannet ved Bergen kunsthåndverksskole og Statens håndverks- og kunstindustriskole.
- ❑ Startet som designer hos Tandberg Radiofabrikk, hvor han bl.a. designet bærbare radioer.
- ❑ Freelance industridesigner fra slutten av 1960-tallet. Aksjeselskap/designfirma fra 1984.
- ❑ Har siden designet en lang rekke sittemøbler.
- ❑ Hans mest kjente design er Tripp Trapp-stolen.
- ❑ Har også hatt stor suksess med stoler for HÅG og Varier.
- ❑ Har vunnet: Söderberg-prisen, Anders Jahres kulturpris, Norsk Forms Jacobprisen.
- ❑ Har også en karriere som jazzsaksofonist som medlem av Christiania Jazzband og Christiania 12.
- ❑ Vant Spellemannprisen i 1973.
- ❑ Var en av initiativtagerne til stiftelsene «Design uten grenser» og klimastiftelsen The Minor Foundation for Major Challenges.

– Det ligner ikke en stol, mente grunnleggeren av Stokke Industrier, Georg Stokke, om Tripp Trapp-stolen. Sønnen Kåre hadde imidlertid troen på stolen helt fra starten av. Det gjorde han lurt i.

«I alles hoder skulle en stol ha fire ben, sete og rygg. Tripp Trapp så ikke ut som en stol i det hele tatt.»

– Min far var en møbelmann, han mente Tripp Trapp ikke hadde noe med et møbel å gjøre. Det sier Kåre Stokke, tidligere administrerende direktør ved Stokke Fabrikker, om sin far Georg.

Sistnevnte var grunnleggeren av Stokke Fabrikker på Stranda. Han tvilte på om markedet ville være mottagelig for et produkt som til de grader avvek fra det man var vant til.

At Peter Opsvik likevel fikk gjennomslag for sin ville stolidé, skyldtes sønnen Kåre.

– Han har alltid vært åpen for nye ting, hatt en vid horisont og ikke vært redd for å gå nye veier, sier Malvin Vegsund, tidligere salgssjef ved Stokke Fabrikker, om Kåre Stokke.

I 1973 ble Tripp Trapp kåret til årets stol av Nye Bonytts lesere.

– Tripp Trapp var veldig spesiell i forhold til hva man oppfattet som en stol. I alles hoder skulle en stol ha fire ben, sete og rygg. Tripp Trapp så ikke ut som en stol i det hele tatt. Det var noe av problemet. Spesielt sven-skene var vanskelige, forhandlerne nektet å ta den inn. Vi kan inte selja den, den är så jäkla ful, svarte de, minnes Kåre Stokke. Fabrikken på Stranda ga seg

ikke. Heller ikke da de skjønte at det ville bli for kostbart å produsere stolen i Norge. Derfor ble produksjonen lagt til tidligere Jugoslavia.

– Vi strevde veldig med å få folk til å skjønne hva dette var, det endte med at vi i starten ga dem bort til venner og bekjente. Det var først etter at møbelbutikken i Møllergata begynte å ta inn stoler, at salget løsnet, sier Stokke.

Barnehagene så behovet

I tillegg begynte selgerne å ta kontakt med barnehagene.

– Spesielt i Sverige droppet vi møbelhandlerne, i stedet gikk vi på barnehagene. De ansatte ble overbevist om at det beste var å få ungene opp i normal bordhøyde, i stedet for at de skulle krype rundt på gulvet. Så kom jo ungene hjem til sine foreldre og lurte på hvorfor de ikke hadde en sånn stol hjemme. Vi tvang mer eller mindre foreldrene til å kjøpe en Tripp Trapp, kombinert med saftige annonsekampanjer i svenske aviser, sier Stokke.

Tripp Trapp-stolen har hatt stor betydning for industrieventyret ved Stokke Fabrikker.

– Stolen betydde alt for Stokke, den bidro til å gjøre oss kjent, sier Kåre Stokke.

4
mai

❑ 1936: Landslaget for norske jordbruksklubber blir stiftet. Organisasjonen er i dag bedre kjent som 4H.

❑ 1936: En sjøflyrute mellom Oslo og Bergen åpnes. Ruten går via Moss, Arendal, Kristiansand, Stavanger og Haugesund.

❑ 1985: Den norske popduoen Bobbysocks med Hanne Krogh og svensk-norske Elisabeth Andreasson vinner finalen i Melodi Grand Prix i Göteborg med sangen «La det swinge», komponert av Rolf Løvland.

❑ DØD: Arnaldo (1912-1995). Arne Otto

Lorang Andersen begynte som trapesartist og ble landskjent under kunstnernavnet Arnardo.

Startet i 1949

Norges første omreisende sirkus.

❑ 1949: Europarådet blir grunnlagt i London med Norge som en av ti medlemsstater.

5
mai

❑ 1961: Alan Shepard blir første amerikaner ut i verdensrommet i romfartøyet «Freedom 7».

❑ DØD: Napoleon Bonaparte (1769-1821). Fransk militær og politisk leder

som ved slutten av den franske revolusjon ble Frankrikes diktator.

Involvert i en rekke kriger og led et endelig nederlag i belgiske Waterloo 18. juni 1815. Forvist til øya St. Helena i Atlanterhavet, der han døde.

Fortsetter side 57 ➤